

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Τμήμα Ψηφιακής Προσβασιμότητας
& Κοινωνικών Υποθέσεων

Πληροφορίες: Σ. Μαμάη- Κ. Πολίτου

Τηλ επικ: 210 909 8267/8280

s.mamai@mindigital.gr,

k.politou@mindigital.gr

accessibility@mindigital.gr

ΠΡΟΣ: ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΥΨΗΔ
Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων

Θέμα: «Απάντηση επί της υπ' αριθμ. 774/06.12.2023 αναφοράς κοινοβουλευτικού ελέγχου με θέμα το από 01.12.2023 Υπόμνημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών σχετικά με τα κυριότερα προβλήματα των ατόμων με προβλήματα όρασης ανά Υπουργείο και τις προτεινόμενες λύσεις.»

- Σχετ.:**
- α.** Το με Α.Π. **52997 ΕΙ 2023/ΥΨηΔ 7.12.2023** έγγραφο σας.
 - β.** Η με Α.Π. **774/6.12.2023** Αναφορά του βουλευτή κ. Γ. Καρασμάνη με θέμα: «Υπόμνημα της Εθνικής Συνομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών, σχετικά με τα κυριότερα προβλήματα των ατόμων με προβλήματα όρασης ανά Υπουργείο και τις προτεινόμενες λύσεις».
 - γ.** Η **Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Οκτωβρίου 2016 «για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα».
 - δ.** Ο **ν. 4591/2019** (ΦΕΚ 19/Α/12.02.2019) «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα», με τον οποίο ενσωματώθηκε αρχικά στην ελληνική νομοθεσία η εν λόγω Οδηγία.
 - ε.** Ο **ν. 4727/2020** (ΦΕΚ 184/Α/23.09.2020) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις», με τον οποίο ρυθμίζονται σε ενιαίο νομοθετικό κείμενο οι διατάξεις για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση, μεταξύ των οποίων εντάσσεται και η εν λόγω Οδηγία καθώς και οι απορρέουσες, από αυτόν, νομοθετικές ρυθμίσεις ενώ καταργούνται τα άρθρα 1 έως 13 του ν. 4591/2019.
 - στ.** Το **π.δ. 40/2020** (ΦΕΚ Α' 85/15.04.2020) «Οργανισμός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης».

ζ. Το άρθρο 125 του Κανονισμού της Βουλής των Ελλήνων.

Σε απάντηση του ανωτέρω (α) σχετικού εγγράφου και σύμφωνα με το ανωτέρω (ζ) σχετικό, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε στα πεδία αρμοδιότητας μας για τα ακόλουθα:

A. Εισαγωγικές πληροφορίες

Η προσβασιμότητα, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο, αποτελεί πολιτική, κοινωνική και ηθική προτεραιότητα, με συγκεκριμένες προδιαγραφές που πρέπει να τηρούνται κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων ΤΠΕ της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής του καθολικού σχεδιασμού και η προσβασιμότητα αυτών από το σύνολο του πληθυσμού.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω (γ), (δ) και (ε), από τις 23.09.2020 για τους ιστοτόπους και 23.06.2021 για τις εφαρμογές για φορητές συσκευές, όλοι οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές των οργανισμών του ελληνικού δημοσίου, με συγκεκριμένες εξαιρέσεις βάσει του άρθρου 37 «Πεδίο εφαρμογής ψηφιακής προσβασιμότητας (άρθρο 1 παρ. 2, 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102)» του ν.4727/2020 οφείλουν να είναι προσβάσιμοι για Άτομα με Αναπηρία εφαρμόζοντας το ισχύον εναρμονισμένο ευρωπαϊκό πρότυπο (αρ. 41 του ν.4727/2020).

Αρμόδιος φορέας για την παρακολούθηση και εφαρμογή των θεμάτων ψηφιακής προσβασιμότητας του ελληνικού δημοσίου έχει οριστεί το **Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και συγκεκριμένα το Τμήμα Ψηφιακής Προσβασιμότητας και Κοινωνικών Υποθέσεων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης**, στο οποίο ανατέθηκε η αρμοδιότητα ζητημάτων σχετικών με τη ψηφιακή προσβασιμότητα, σύμφωνα με τα ανωτέρω (ε) και (στ) σχετικά.

Όσον αφορά το ανωτέρω (β) σχετικό και συγκεκριμένα επί της πρότασης για:

- α) προσβασιμότητα όλων των ιστοσελίδων των δημόσιων φορέων και επιδότηση για την ανακατασκευή μη προσβάσιμων ιστοσελίδων ιδιωτικών φορέων γενικότερου ενδιαφέροντος και
- β) προσαρμογή σε προβάσιμη μορφή των εφαρμογών για κινητές συσκευές δημόσιων φορέων, αλλά και ιδιωτικών γενικού ενδιαφέροντος, σας παραθέτουμε τα εξής:

B. Παρακολούθηση της προσβασιμότητας των ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές για φορείς του ελληνικού δημοσίου τομέα

Προκειμένου να υποστηρίξει και να τονώσει την εφαρμογή της προσβασιμότητας των ιστοτόπων και των εφαρμογών, η Υπηρεσία μας έχει αναλάβει και υλοποιεί τις ακόλουθες δράσεις:

- i. Διεξάγει σε ετήσια βάση παρακολούθηση της ψηφιακής προσβασιμότητας με **απλουστευμένη και διεξοδική παρακολούθηση σε δείγμα ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημοσίου φορέα** με συγκεκριμένα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια. Τα αποτελέσματα των ελέγχων γνωστοποιούνται σε κάθε φορέα που συμπεριλαμβάνεται στο εκάστοτε δείγμα, με σκοπό την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και τη λήψη τυχόν διορθωτικών μέτρων για τη βελτίωση της ψηφιακής προσβασιμότητας των ιστοτόπων και των εφαρμογών τους για φορητές συσκευές.
- ii. Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για τη συμμετοχή και εκπροσώπηση εθνικών και θεσμικών φορέων στα ζητήματα της ψηφιακής προσβασιμότητας και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην 2018/1524 Εκτελεστική Απόφαση της Ε.Ε., έχει αναπτύξει **συνεργασία με το Συνήγορο του Πολίτη, την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ), την Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας** σε θέματα που άπτονται στη ψηφιακή προσβασιμότητας και ειδικότερα στο στάδιο καθορισμού του ετήσιου δείγματος παρακολούθησης της ψηφιακής προσβασιμότητας.
- iii. Συντάσσει σε ετήσια βάση **Έκθεση Παρακολούθησης της Ψηφιακής Προσβασιμότητας Ιστοτόπων & Εφαρμογών για φορητές συσκευές των Δημόσιων Φορέων & Οργανισμών στην**

Ελλάδα την οποία υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανά τριετία. Η υποβολή των ανωτέρω Εκθέσεων αποτελεσμάτων παρακολούθησης της ψηφιακής προσβασιμότητας των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές, έχει ως στόχο την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την προαγωγή της διαφάνειας, μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε.

Επισημαίνεται ότι ως προς τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και την ενίσχυση αυτής, όσον αφορά στις απαιτήσεις προσβασιμότητας σε ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες, την αύξηση της διαθεσιμότητας των προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, τη βελτίωση της προσβασιμότητάς τους σε άτομα με αναπηρία, τη δημιουργία οικονομικών κλίμακας, τη διευκόλυνση του διασυνοριακού εμπορίου και της κινητικότητας και την ενίσχυση της καινοτομίας έχει δημοσιευθεί ο ν. 4994/2022 «*Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης*», του οποίου η εφαρμογή αρχίζει από την 28^η Ιουνίου 2025.

Γ. Ενίσχυση των φορέων του ελληνικού δημόσιου τομέα για την επίτευξη συμμόρφωσης

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο όλοι οι φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης που υλοποιούν έργα ΤΠΕ θα πρέπει να:

- Σχεδιάζουν εξ αρχής τις δράσεις και τα έργα ΤΠΕ τηρώντας την αρχή του καθολικού σχεδιασμού.
- Επανασχεδιάζουν ή να προβαίνουν σε όλες τις διορθωτικές ενέργειες με βάση την αρχή του καθολικού σχεδιασμού, προκειμένου να καταστήσουν τις εφαρμογές, τους ιστοτόπους και τις εφαρμογές για φορητές συσκευές προσβάσιμες σε όλες τις πληθυσμιακές ομάδες.
- Διασφαλίζουν τη συμμόρφωσή τους με την ισχύουσα νομοθεσία, ώστε τα έργα ΤΠΕ αρμοδιότητάς τους να είναι προσβάσιμα από άτομα με οποιαδήποτε μορφής αναπηρία.

Για την υποστήριξη των φορέων του ελληνικού δημόσιου τομέα για την επίτευξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ψηφιακής προσβασιμότητας, η Υπηρεσία μας δρομολογεί την **υποβολή πρότασης για την υλοποίηση δράσεων εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ιστοτόπων, διαδικτυακών υπηρεσιών και εφαρμογών για φορητές συσκευές**, συμπεριλαμβανομένων μελέτης εφαρμογής και μεθοδολογίας αξιολόγησης, δημιουργίας εργαλείων αξιολόγησης και ψηφιακού ευρετηρίου, και κατάρτισης ποικίλου εκπαιδευτικού υλικού στο πλαίσιο της χρηματοδότησης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το πρόγραμμα Ψηφιακός Μετασχηματισμός.

Δ. Δράσεις υποστήριξης των φορέων του ελληνικού δημόσιου τομέα

Με σκοπό να υποστηριχθούν οι ελληνικοί δημόσιοι οργανισμοί ώστε οι ιστοτόποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές να είναι πλήρως προσβάσιμοι, η Υπηρεσία μας έχει υλοποιήσει τις εξής δράσεις:

1. Σύνταξη και διάθεση του Οδηγού Προσβασιμότητας για ιστοτόπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές των οργανισμών της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης

Η Υπηρεσία μας κατήρτισε «**Οδηγό Προσβασιμότητας για ιστοτόπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές των οργανισμών της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης**», ο οποίος αποτελεί την πρώτη προσπάθεια της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης σύνταξης ενός Ελληνικού πλήρους, δομημένου και συνοπτικού εγχειριδίου για την ψηφιακή προσβασιμότητα, την αποσαφήνιση όλων των εννοιών και την παροχή πρακτικών συμβουλών και οδηγιών για την επίτευξη της ψηφιακής προσβασιμότητας. Ο εν λόγω Οδηγός Προσβασιμότητας τέθηκε μάλιστα σε ανοιχτή δημόσια διαβούλευση η οποία ολοκληρώθηκε την 19^η Απριλίου 2023. Την πρωτοβουλία χαιρέτισαν τόσο η Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας όσο και η ΕΣΑΜΕΑ, των οποίων τα σχόλια ενσωματώθηκαν για την οριστικοποίηση του κειμένου.

Ο Οδηγός απευθύνεται σε στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης που εμπλέκονται στην ανάπτυξη, επικαιροποίηση, συντήρηση των ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές των φορέων τους,

στους υπεύθυνους ανάπτυξης περιεχομένου και σε όλα τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης που ενδιαφέρονται για θέματα προσβασιμότητας των παρεχόμενων ψηφιακών υπηρεσιών του φορέα τους.

2. Διεξαγωγή του επιμορφωτικού προγράμματος ΕΚΔΔΑ «Προσβασιμότητα ιστοτόπων και διαδικτυακών εφαρμογών»

Από το Σεπτέμβριο 2023 ξεκίνησε στο **Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)**, τον εθνικό στρατηγικό φορέα ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, το επικαιροποιημένο επιμορφωτικό πρόγραμμα: *«Προσβασιμότητα Ιστοτόπων και Διαδικτυακών Εφαρμογών»*, που απευθύνεται σε στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης.

Το επιμορφωτικό πρόγραμμα **επικαιροποιήθηκε και συνδιαμορφώθηκε** από το Τμήμα Ψηφιακής Προσβασιμότητας & Κοινωνικών Υποθέσεων με στόχο να ενημερώσει, να ευαισθητοποιήσει και να αναβαθμίσει το γνωστικό αντικείμενο των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης στη θεματική της ψηφιακής προσβασιμότητας, καλύπτοντας τις ακόλουθες θεματικές:

- i. εξοικείωση με τις βασικές έννοιες της ψηφιακής προσβασιμότητας,
- ii. παρουσίαση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτή,
- iii. παρουσίαση του ισχύοντος Ευρωπαϊκού προτύπου και των μεθοδολογιών αξιολόγησης και συγκεκριμένα της μεθοδολογίας Web Content Accessibility Guidelines (WCAG),
- iv. ανάλυση της εφαρμογής πολιτικών προσβασιμότητας σε οργανισμούς, προϊόντα και υπηρεσίες,
- v. Παρουσίαση του Οδηγού Προσβασιμότητας
- vi. Παρουσίαση της Δήλωσης Προσβασιμότητας
- vii. παρουσίαση προσεγγίσεων, μεθόδων και εργαλείων αξιολόγησης και αυτό-αξιολόγησης ιστοτόπων και διαδικτυακών εφαρμογών,
- viii. παροχή συμβουλών για ανάπτυξη ιστοτόπων και διαδικτυακών εφαρμογών

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Κόμβου Ψηφιακής Καινοτομίας για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση – GR digiGOV innoHUB, στον οποίο ένας από τους συμμετέχοντες είναι το ΕΚΔΔΑ, υπάρχει ο σχεδιασμός το εν λόγω πρόγραμμα να **διατεθεί ως μαζικό ανοικτό διαδικτυακό μάθημα (MOOC) με σκοπό την εκπλήρωση του στόχου: «Ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων στελεχών από ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις και δημοσίων υπαλλήλων, όσον αφορά στο σχεδιασμό, ανάπτυξη, προμήθεια, υιοθέτηση και παροχή καινοτόμων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών».**

3. Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για θέματα ψηφιακής προσβασιμότητας

Τα τελευταία τρία χρόνια η Υπηρεσία μας δραστηριοποιείται ενεργά αφενός στην ενημέρωση των δημόσιων οργανισμών και των πολιτών αναφορικά με την Οδηγία 2016/2102 και τον ν.4727/2020 αφετέρου στην ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με θέματα ψηφιακή προσβασιμότητας. Πιο συγκεκριμένα:

- Στις **23 Μαΐου 2022** πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ημερίδα με τίτλο: **«Ψηφιακή Προσβασιμότητα Ιστοτόπων και Εφαρμογών για Φορητές Συσκευές των Δημόσιων Φορέων και Οργανισμών – Προκλήσεις και προοπτικές της Ψηφιακής Προσβασιμότητας»**. Κατά τη διάρκεια της οποίας έγινε η επίσημη παρουσίαση της 1ης Έκθεσης παρακολούθησης της ψηφιακής προσβασιμότητας ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές των δημοσίων φορέων και οργανισμών που υπέβαλε η Ελλάδα στην Ε.Ε. και αναπτύχθηκαν θέματα, όπως η ευρωπαϊκή στρατηγική για την ψηφιακή προσβασιμότητα, ο ρόλος και οι δράσεις των εθνικών θεσμικών φορέων όσον αφορά στην προώθηση της ψηφιακής προσβασιμότητας. Τέλος, παρουσιάστηκαν και χρήσιμα εργαλεία για την εφαρμογή των

προδιαγραφών ψηφιακής προσβασιμότητας σε ιστοτόπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές.

- Στις **13 και 14 Σεπτεμβρίου 2023** διοργανώθηκαν τα εργαστήρια: **«Ζήστε την εμπειρία της Προσβασιμότητας: Gov.gr για Όλους»** και **«Οδηγός Προσβασιμότητας και εκπαιδευτικό υλικό για εφαρμογή στη Δημόσια Διοίκηση»** στο πλαίσιο συμμετοχής του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης στην 87^η Διεθνή έκθεση Θεσσαλονίκης. Πολύ συνοπτικά κατά τη διάρκεια του πρώτου εργαστηρίου πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση του έργου **“Ψηφιακή προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία σε δώδεκα (12) δημοφιλείς υπηρεσίες του Gov.gr”**, ενώ πραγματοποιήθηκε η δια ζώσης επίδειξη της διαδικασίας έκδοσης υπεύθυνης δήλωσης για μη βλέποντα ή με περιορισμένη όραση άτομα. Κατά το δεύτερο εργαστήριο παρουσιάστηκε η ισχύουσα νομοθεσία για τη ψηφιακή προσβασιμότητα, ο Οδηγός Προσβασιμότητας και το ανωτέρω επανασχεδιαζόμενο πρόγραμμα κατάρτισης του ΙΝΕΠ Προσβασιμότητα ιστοτόπων και διαδικτυακών εφαρμογών
- Στις **20 Νοεμβρίου 2023** στελέχη της Υπηρεσίας μας συμμετείχαν ως ομιλητές στην εκδήλωση με θέμα **«Έξυπνες και Συμπεριληπτικές Πόλεις: Υπηρεσίες που απευθύνονται σε όλους τους πολίτες και επισκέπτες»**, που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο υλοποίησης του Έργου **«Ευρωπαϊκό Κέντρο Πόρων Προσβασιμότητας (“AccessibleEU Resource Centre”) - AccessibleEU»**, το οποίο αποτελεί μία από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030, παρουσιάζοντας τη θεματική της ψηφιακής προσβασιμότητας στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση.
- Στις **27 Νοεμβρίου 2023** στελέχη της Υπηρεσίας μας συμμετείχαν σε ημερίδα-συζήτηση στο Ίδρυμα Μιχελή για τη **χάραξη πολιτικής για την άρση των εμποδίων και την εξοικείωση των ατόμων με εντυπο-αναπηρία και με σοβαρά προβλήματα όρασης με την επιχειρηματικότητα, και ειδικά με την κοινωνική επιχειρηματικότητα**. Η ημερίδα διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου στο πλαίσιο του έργου **“Διασυνοριακό Δίκτυο Προώθησης της Επιχειρηματικότητας σε Εντυπο-ανάπηρα Άτομα με χρήση Έξυπνων Εργαλείων πρόσβασης στις Βιβλιοθήκες” με ακρωνύμιο “ΟΜΗΡΟΣ”**.

Τα στελέχη του Τμήματος Ψηφιακής Προσβασιμότητας και Κοινωνικών Υποθέσεων παραμένουν στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία ή/και διευκρίνιση.

**Ο προϊστάμενος
της Γενικής Διεύθυνσης
Ψηφιακής Διακυβέρνησης**

Αντώνιος Στασής

Εσωτερική Διανομή:

Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης